

**ΜΟΝΙΜΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ**

**Η ΠΩΛΗΣΗ ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΙΚΟΥ
Η/Υ...ΣΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ**

(Παρουσίαση της απόφασης 8307/87 Μον. Πρ. Αθηνών)

Γρηγόρης Μ. Πελεκάνος

Δικηγόρος LL.M

Σημείωση: Η απόφαση μ' αριθμ. 8307/87 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, αφορά την πώληση ενός συμβατού personal computer από κατάσταση λιανικής πώλησης προϊόντων πληροφορικής, ο οποίος σύμφωνα με την απόφαση, ήταν ελαττωματικός κατά την πώλησή του. Η απόφαση παρουσιάζει ενδιαφέρον καθώς υποδεικνύει ότι η προστασία του καταναλωτή προϊόντων πληροφορικής είναι δυνατή, για όποιον έχει υπομονή και επιμονή αλλά κυρίως γιατί ασχολείται με το θέμα των αποζημιώσεων για ζημίες που προέκυψαν από τον ελαττωματικό υπολογιστή. Ο αναγνώστης του άρθρου οφείλει να γνωρίζει δύο πράγματα: πρώτο ότι η απόφαση υπόκειται σε έφεση και δεύτερο ότι, οι νομικές αρχές που εφαρμόζει δεν είναι άλλες από του κοινού δικαίου.

Η δημοσίευση του παρόντος γίνεται στα πλαίσια των σκοπών της Επιτροπής Δικαίου & Πληροφορικής για την ενημέρωση σχετικά με την προστασία του καταναλωτή.

Για ευνόητους λόγους παραλείπονται τα ονόματα των διαδίκων, ο τύπος του Ρ.Σ. και το όνομα των προγραμματιστών και αποφεύγεται ο νομικός ή τεχνικός σχολιασμός της απόφασης.

1) Περίληψη πραγματικών περιστατικών

Ο Χ αγοράζει από την εταιρία στην Αθήνα έναν συμβατό Ρ.Σ. με σκοπό να τον χρησιμοποιήσει επαγγελματικά. Αγοράζει έτσι από την Εταιρία Ψ και τα σχετικά επαγγελματικά προγράμματα. Κατά την πώληση ο συμβατός Ρ.Σ. δοκιμάζεται από το προσωπικό της Εταιρίας Ψ με παρουσία του Χ ο οποίος όμως δεν έχει εμπειρία από Ρ.Σ. Το προσωπικό της Εταιρίας Ψ συσκευάζει τον Ρ.Σ., ο Χ τον παραλαμβάνει και τον μεταφέρει στο σπίτι του στην Αθήνα. Αποσυσκευάζει τον Ρ.Σ. τον

συναρμολογεί και περιμένει να έλθει ο φίλος του Φ, με γνώσεις Η/Υ για να τους υποδείξει την λειτουργία του. Ο Φ διαπιστώνει ότι ο Ρ.Σ. παρουσιάζει απώλεια δεδομένων, μηδενίζει μεταβλητές και δίδει στην οθόνη ενδείξεις για βλάβη του σκληρού δίσκου. Αμέσως επικοινωνούν με την πωλήτρια η οποία υποστηρίζει ότι το λάθος βρίσκεται στον χειρισμό του Ρ.Σ. και δίδει νέες οδηγίες, που όμως δεν διορθώνουν την κατάσταση. Η ανταλλαγή επισκέψεων διαρκεί μερικές ημέρες χωρίς να διαπιστωθεί ούτε το μέγεθος ούτε η ακριβής φύση του προβλήματος. Ο Χ παίρνει τον Ρ.Σ. στην Καλαμάτα όπου σκόπευε να τον χρησιμοποιήσει επαγγελματικά και είχε ήδη εγκατασταθεί ειδικά για να εργαστεί με τον Ρ.Σ. συνεχίζοντας και εκεί τις προσπάθειες του να λειτουργήσει τον Η/Υ και παραγγέλλει ένα ειδικό πρόγραμμα επαγγελματικής φύσης στην Εταιρία Π. Τελικά επιστρέφει στην Αθήνα με τον Ρ.Σ. τον παραδίδει στην Εταιρία Ψ για επισκευή η οποία στην συνέχεια το παραδίδει στην εταιρία Ξ και δηλώνει αδυναμία επισκευής της βλάβης που συνίσταται στην καταστροφή της κεφαλής του σκληρού δίσκου.

Ο Χ ασκεί αγωγή ζητώντας αναστροφή της πώλησης δηλαδή επιστροφή του Ρ.Σ. λόγω "πραγματικού ελαττώματος" κατά την πώλησή του και επιστροφή του τμήματος έντοκα (στο τίμημα περιλαμβάνεται και η τιμή του εκτυπωτή & των προγραμμάτων που αγόρασε από την εταιρία Ψ) καθώς και αποζημίωση που κυρίως απετελείτο από την αξία του προγράμματος που εκπόνησε για τον Χ η Εταιρία Π, των εξόδων εγκατάστασής του στην Καλαμάτα, τις δαπάνες του στην Αθήνα επί του Ρ.Σ. (χαρτικά κ.λ.π.) και τα μεταφορικά του.

Η Εταιρία Ψ αντέτεινε ότι ο Η/Υ δεν ήταν ελαττωματικός κατά την πώλησή τους, η βλάβη οφείλεται στον Χ που δεν "παρκάρησε" τον σκληρό δίσκο με αποτέλεσμα την καταστροφή της κεφαλής του μηχανισμού σκληρού δίσκου, παρότι, όπως ισχυρίστηκε, του είχε υποδειχθεί η σχετική εντολή. Ως προς τα κατ' Ιδίαν κανδύλια αποζημιώσεων, η Εταιρία Ψ ισχυρίστηκε ότι το τίμημα του ειδικού προγράμματος που εκπόνησε η Εταιρία Π για λογαριασμό του Χ δεν αποτελεί ζημία του γιατί ο Ρ.Σ. είναι συμβατός με

συνέπεια το εν λόγω πρόγραμμα να μπορεί να "τρέχει" σε όλους τους συμβατούς.

II) Η Απόφαση

Πέραν του θέματος αν ο Χ ήταν υπεύθυνος για την βλάβη του μηχανισμού σκληρού δίσκου, στο οποίο το δικαστήριο με βάση το αποδεικτικό υλικό απάντησε αποφατικά (δηλαδή το δικαστήριο δέχθηκε ότι ο Ρ.Σ. ήταν ελαττωματικός κατά την πώλησή του) τα σημαντικότερα θέματα επί των οποίων έκρινε ήταν τα εξής:

1) Η βλάβη του μηχανισμού του σκληρού δίσκου, κι' αν ακόμη υπάρχει μηχανισμός μαλακού δίσκου, είναι ουσιώδης βλάβη που αναιρεί την χρησιμότητα και/ή την αξία του Ρ.Σ.

Μία από τις προϋποθέσεις του νόμου (Αστικού Κώδικα), για την αναστροφή πώλησης ελαττωματικού πράγματος, είναι το πραγματικό ελάττωμα να αναιρεί ή ουσιωδώς να μειώνει την αξία ή την χρησιμότητα του πράγματος. Το δικαστήριο δέχθηκε ότι "η βλάβη του μηχανισμού σκληρού δίσκου αποτελεί ουσιώδη βλάβη, διότι ο σκληρός δίσκος αφενός έχει πολύ μεγαλύτερη δυνατότητα αποθήκευσης από τον μαλακό δίσκο, ο οποίος συνυπάρχει σε κάθε Η/Υ προωρισμένο για επαγγελματική χρήση κυρίως, και αφετέρου αποτελεί ενιαίο σύνολο με την κεντρική μονάδα επεξεργασίας του Η/Υ και επιπροσθέτως αφού η συγκεκριμένη βλάβη...δεν (μπορεί) να επισκευαστεί με τα υπάρχοντα στην Ελλάδα τεχνικά μέσα. Η δε χρησιμοποίηση μόνο του μαλακού δίσκου, δεν επαρκεί σε προορισμένο για επαγγελματική χρήση συμβατό με IBM Η/Υ (όπως ο συγκεκριμένος), διότι ο σκληρός δίσκος έχει κατά τα ανωτέρω μεγάλες δυνατότητες αποθηκεύσεως εν αντιθέσει με τον μαλακό δίσκο...

2) Το τίμημα του προγράμματος που εκπόνησε η Εταιρία Π για να τρέχει στον συμβατό Ρ.Σ. αποτελεί ζημία που πρέπει ν' αποκατασταθεί.

Το δικαστήριο δέχθηκε ότι το πρόγραμμα αυτό είχε υποστεί προηγούμενη μετατροπή & προσαρμογή των τεχνικών στοιχείων του για τον συγκεκριμένο Ρ.Σ. αλλά επιπλέον δέχθηκε ότι ένα πρόγραμμα για συμβατό Ρ.Σ. δεν τρέχει

αναγκαστικά σε όλους τους άλλους συμβατούς (ή και σε IBM). Η κρίση αυτή θεμελιώνεται σύμφωνα με την απόφαση στο ότι η σύμβαση του Χ με τον προγραμματιστή Εταιρίας Π αναφέρει ότι για να τρέξει το πρόγραμμα σε άλλον συμβατό Η/Υ χρειάζονται κάποια τεχνικά χαρακτηριστικά, ιδίως λειτουργία και των δύο δίσκων. Σε άλλο σημείο της, η απόφαση αναφέρεται και σε "βαθμούς συμβατότητας".

3) Η Εταιρία Ψ δεν επέδειξε, μέσω των υπαλλήλων της σωστή συναλλακτική συμπεριφορά.

Το δικαστήριο έκρινε ότι η Εταιρία Ψ "προφανώς ώφειλε να παρκάρει επιμελώς" την κεφαλή (του σκληρού δίσκου) μετά την επίδειξη του στον ενάγοντα δια των υπαλλήλων της. Σε άλλα σημεία καταλογίζει "ευθύνες"

για την "ταλαιπωρία" του Χ, για "παρελκυστικές ενέργειες" σχετικά με την αποκατάσταση της βλάβης και την "δήθεν μη ορθή εφαρμογή των οδηγιών λειτουργίας".

4) Άλλες ζημίες

Το δικαστήριο έκρινε ότι και τα μισθώματα (ενοίκια) του γραφείου που είχε ανοίξει ο Χ στην Καλαμάτα, (και που το εγκατέλειψε γιατί δεν δούλευε ο Ρ.Σ.) και τα μεταφορικά του έξοδα, και τα έξοδα του σε σχέση με τον Ρ.Σ. για αγορές γραφικής ύλης κ.λ.π., πρέπει ν' αποκατασταθούν.

Ιδιαίτερη σημασία τέλος παρουσιάζει το εξής απόσπασμα της απόφασης "Συνεπώς, από υπαιτιότητα της εναγομένης (δηλ. της Εταιρίας Ψ) δεν μπόρεσε (ο Χ) να αναλάβει αυτός καμία εργασία, με αποτέλεσμα να βλαβεί η φήμη του σαν επαγγελματία και συνεπώς να ευθύνεται η εναγόμενη για το ότι

εγκατέλειψε τελικά αυτός την Καλαμάτα...". Από νομικής απόψεως, και εφόσον λυθεί τελεσίδικα το θέμα της υπαιτιότητας της Εταιρίας Ψ, ενδέχεται λοιπόν να υπάρχει βάση για αγωγή που να ζητά χρηματική ικανοποίηση για βλάβη στην φήμη του Χ αλλά και διαφυγόντα κέρδη από τις εργασίες που του προσφέρθηκαν αλλά δεν μπόρεσε να δεχθεί επειδή ο Ρ.Σ. ήταν ελαττωματικός. Αυτό γιατί ο Αστικός Κώδικας αναγνωρίζει δύο ειδών ζημίες, την θετική ζημία, δηλαδή την πραγματική μείωση της περιουσίας και την αποθετική ζημία, δηλαδή τα κέρδη που θα είχε αποκομίσει κάποιος αν δεν είχε διαμεσολαβήσει το ζημιογόνο γεγονός (διαφυγόντα κέρδη).

Γρηγόρης Μ. Πελεκάνος
Έκτακτο Μέλος της Ε.Π.Υ.
Πρόεδρος της Επιτροπής Δικαίου & Πληροφορικής

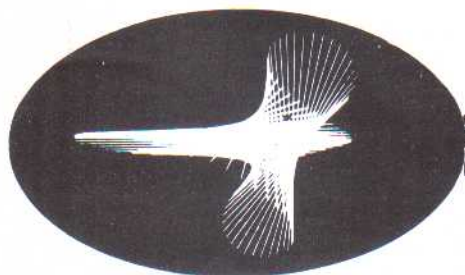
ΜΟΝΙΜΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΔΟΣΕΩΝ - ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ

Στις 16/9 συνήλθε η Μόνιμη Επιτροπή Εκδόσεων και Δημοσιότητας και αποφάσισε τα εξής:

- α) Σύνοψη
Γ. Σγουροβασιλάκης Πρόεδρος
Π. Ζαφειρόπουλος Γ. Γραμμ.
Χ. Κοΐλιας μέλος
Β. Λαοπόδης μέλος
Π. Μαυρογένης μέλος
- β) Δραστηριότητες
  1. Εκδόσεις τακτικές
    - Ενημερωτικό δελτίο (βελτίωση χρόνων, ύλης, ταχυδρόμηση)
    - Πληροφορική (ύλη)
    - Ημερολόγιο (ανάθεση απορρόφηση)
  2. Εκδόσεις έκτακτες

- Τηλεπληροφορική
  - Ανατύπωση UNIX
  - Γλωσσάριο
  - Έντυπο "Τί είναι η ΕΠΥ" (αναμόρφωση)
  - Λογότυπο ΕΠΥ
  - Εκδόσεις βιβλίων-μονογραφιών
  - Πρόταση προς το Υπ. Παιδείας για εκδοτικό μηχανισμό βιβλίων Πληροφορικής για τα σχολεία.
  - Φυλλάδιο γνωριμίας με την πληροφορική για το κοινό
3. Δημοσιότητα
- Συμμετοχή σε εκδηλώσεις άλλων φορέων
  - Τηλεόραση
  - Ραδιόφωνο
  - Περιοδικός Τύπος
  - Τακτικό δελτίο τύπου ΕΠΥ προς εφημερίδες/περιοδικά

Στα πλαίσια της αντιμετώπισης όλων των παραπάνω δραστηριοτήτων ζητείται η προσφορά συναδέλφων που θα πλαισιώσουν την Μόνιμη Επιτροπή και θα βοηθήσουν σε κάποιο (α) από τα παραπάνω έργα. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνήσουν με τον Ι. Σγουροβασιλάκη στο τηλ. 7799309.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΥ Β. ΕΛΛΑΔΟΣ

Το παράρτημα ΕΠΥ Β. Ελλάδας βρίσκεται αυτό τον καιρό στις δόξες του. Από τη μιά μεριά τα σεμινάρια (παρ' όλα τα προβλήματα σχετικά με την διάθεση των Ρ.Σ για πρακτική) συνεχίζονται με επιτυχία, ενώ παράλληλα ετοιμάζεται η ενεργή συμμετοχή της ΕΠΥ στην Έκθεση "INFOSYSTEM" που θα γίνει από 26-30 Νοεμβρίου στην Θεσ/νίκη.

Στην έκθεση αυτή θα υπάρχει περίπτερο της ΕΠΥ με έντυπο υλικό (βιβλία που έχει εκδόσει η ΕΠΥ, Ενημερωτικά δελτία, αφίσσες, πληροφοριακό υλικό κ.λ.π.) ενώ ταυτόχρονα μέλη της ΕΠΥ θα παρουσιάσουν εισηγήσεις στο τριήμερο συμπόσιο που διοργανώνεται παράλληλα με την έκθεση.